A°. 1808. N°. 174

HAAGSCHE COURANT.

Zaturdag den 29 October.

I T A L I E N.

MILAAN, *den 17 October.* Het dagbladdezer ſtad geeft heden nadere byzonderheden van het vermeesteren van *Caprea*, volgens het verhaal eens reizigers, die van *Napels* gekomen is.

De Franſche en Napolitaanſche troupen zyn, op den af-ſtand van zeven Italiaanſche mylen, aan boord van 40 kanonneerboots en een fregat gegaan. Een Napolitaansch zee-officier voerde het bevél over de flotille. Zo dra de ſoldaaten het land ontdekten, ſprongen zy met eene buitengewoone drift aan den oever en deeden hunne landing onder de bedekking der kanonneerboots en van het fregat, die een geweldig vuur op de vyandelyke batteryen maakten. By het vertrek van den reiziger waren te *Napels* 800 Engelſche, Malteeſche en Siciliaanſche krygsgevangenen aangekomen.

Men heeft te *Caprea* zes Engelſche kanonneerbarken genomen, en daags na de ontſcheping 20 zwaare ſtukken geſchut, om het punt van het eiland te verſterken. Men ſtond gereed om op het fort ſtorm te lopen, en er waren verſche troupen naar het eiland vertrokken met eene verbazende hoeveelheid van mond- en krygsbehoeften.

DUITSCHLAND en aangrenzende RYKEN.

ASCHAFFENBURG, *den 22 October.* Zyne Hoogw. D. de Prins Primaat zal zig eerstdaags naar *Regensburg* begeven.

Zo als men verneemt, is de Hertog van *Auerſtadt* tot Opperbevélhebber over al de Franſche troupen, die nog in *Duitſchland* blyven, benoemd.

Men meldt uit *Weenen*, onder den 13 dezer, dat in die hoofdſtad een kourier door den Baron van *St. Vincent* uit *Erfurt* afgezonden, in alle ſpoed was doorgetrokken, met depêches voor Z. K. M., zig naar *Presburg* begevende. Ook waren aldaar verſcheiden Franſche kouriers uit *Erfurt* aangekomen, alsmede over *Triest* één kourier uit *Sicilien*.

Een onzer dagbladen geeft het begin der briefwisſeling op tusſchen den Marquis *de la Romana* en den Engelſchen Schout-by-nagt *Keates*. De eerſte brief van den laatstgenoemden bevat de ſtellige verzekering, dat de Engelſche regering hem gemagtigd heeft om aan de Spanjaarden alle hulp aantebieden, die in zyn vermogen is, om zig intescheepen, en *Denemarken* te verlaten. In den tweeden brief ſtelt de ſchout-by-nagt een ontwerp voor om al de Spaanſche diviſien in de kleine eilanden van *Langeland*, *Stregoë* en *Romſoë* te vereenigen; hy verlangt, dat de Spanjaarden van *Seeland* een ſchier-eiland in de nabyheid van *Corſoër* bezetten; ook wil hy, dat die van *Jutland* zig meester maken van al de vaartuigen, die zy kunnen bekomen, eindelyk geeft hy eenige twyfelingen te kennen over de bezitneming met geweld van *Nyborg*; hy vreest, dat een dergelyke maatregel de Deenen zou kunnen verpligten om de wapens opte vatten; ook merkt hy aan, dat hy zelf gebrek aan levensmiddelen heeft, en vermaant de Spanjaarden, om zo veel mogelyk aantebrengen.

Volgens eenige brieven uit *Hamburg*, heeft het Franſche leger, onder bevél van den Prins van *Ponte-Corvo*, den titel van *het Holſteinſche leger* aangenomen.

AKEN, *den 23 October.* De generaal, landvoogd van het departement der *Roer*, heeft de volgende order van den dag bekend gemaakt, uitgevaardigd door Z. E. den Maarſchalk Hertog van *Valmy*, en gedagtekend *Mentz* den 13 September laatstleden:

Myne heeren de generaals, bevél voerende over de 5, 25 en 26 militaire diviſien, zullen aan al de posten, aan de oevers van den *Rhyn* geplaatst, de ſtrikte bevélen geven, om al de Spaanſche officiers, onder officiers en ſoldaten te doen aanhouden, die over deze rivier gaan om weder in *Frankryk* te keren, zelfs wanneer zy voorzien zouden zyn van volſtrekte afdankings- of herſtellings-pasſen of marsch-route-kaarten in behoorlyke orde, enz.

De landvoogd voegt in zyne aanſchryving er by:

Daar het zou kunnen gebeuren, dat, niettegenſtaande de bevolen waakzaamheid door Z. E. den Maarſchalk Hertog van *Valmy*, en den bevélhebbende generaal in het departement van de *Roer*, eenige Spanjaarden de waakzaamheid der posthoudende militairen op den *Rhyn* ontſnapten, verzoek ik de heeren *Maires*, indien er zig zulken in het reſſort hunner meyeryen mogten laten zien, dezelven op ſtaande voet te doen vatten en aan de gendarmery overteleveren, ten einde voor den generaal-kommandant van het departement der *Roer* gebragt te worden.

F R A N K R Y K.

NANCY, *den 21 October.* Van den 22 tot den 28 dezer maand zullen omtrent 15 duizend man, zo infantery als kavalery van het vyfde legerkorps hier doortrekken en rustdag houden. De praalboog is ter eere van deze braven met nieuwe opſchriften verſierd, die zig hebben doen uitmunten in de veldſlagen van *Pultusk* en van de *Narew*, en van dewelken de ſchoone diviſie der grenadiers van den generaal *Oudinot*, die in den ſlag van *Auſtetten* zo veel roems behaalde, een gedeelte uitmaakte.

De generaal *Suchet*, wiens diviſie tot de bovengemelde doortrekkende behoort, is hier aangekomen. Het vertrek der opgeſchrevenen van 1806 heeft gister ook plaatst gehad: men kon den iever en de vrolykheid van deze nieuwe krygslieden niet genoeg bewonderen. Al de lieden, behorende tot het huis des Keizers, gelyk ook de tooneelisten van den Franſchen ſchouwburg zyn, in de drie laatste dagen, door het departement van de *Meurthe*, van *Erfurt* terug kerende, naar *Parys* gereisd.

PARYS, *den 24 October.* Gister morgen was er openbaar gehoor op het Paleis van *St. Cloud*. Mevrouw de Hertogin van *Montelcone*, Ambasſadrice van *Napels*, werd aan Z. M. den Keizer en Koning voorgeſteld. Zy werd in de rytuigen van het hof door een' Opper- en Onder-Ceremoniemeester naar dit gehoor geleid, binnen geleid door den Groot-Ceremoniemeester en voorgeſteld door Mevrouwe de *Lucay*, Dame van het Paleis, die haar van deszelfs hôtel naar het Keizerlyk Paleis verzeld had. Vervolgens had de Prins van *Masſerano*, Gezant van *Spanje*, zyn affcheidsgehoor, en de Hertog van *Frias* overhandigde zyne geloofsbrieven in hoedanigheid van Gezant van Zyne Kath. Maj. Na deze audientien werd aan het korps Diplomatiek gehoor verleend, en werd onder anderen aan Z. M. den Keizer door den Maarſchalk *Verhuell*, Gezant van *Holland*, den Heer van *Hasſelt*, lid van het Opper-gerigtshof van het Departement *Gelderland*, voorgeſteld.

De gezant van *Perſien*, *Askery-Khan*, heeft onlangs aan den heer *Langlès*, lid van het inſtituut, enz., een zeer ſchoon Perſiaansch handſchrift in folio ter hand geſteld, om in de Keizerlyke boekerye te worden geplaatst. Dit handſchrift bevat de geſchiedenis van den vermaarden *Nadir Chach*, meer bekend in *Europa* onder den naam van *Thahmas-Kouli-Khan*, geſchreven door den *Myrza-Mehdy Khan*, in 1748. Deze geſchiedenis is vertaald en in het Fransch door ſir *William Jones* in het licht gegeven. In eene Perſiaanſche aantekening, aan het einde van het deel geplaatst, en geſchreven onder opgave van Z. E. door *Mohhammed-Riza*, zynen ſecretaris, geeft *Askery-Khan* het vermaak en zyne verwondering te kennen, welke hy ondervonden heeft by het bezigtigen der Keizerlyke boekerye, en voornaamlyk by het doorzien der talryke en kostbaare Oosterſche handſchriften, die dezelve bevat. Hy wenscht zig zelve geluk er een boek te kunnen plaatzen, het welke er aan ontbrak.

Het ceremonieel voor de opening van het Wetgevend Lichaam zal morgen plaats hebben. De Keizer zal op den middag van het Paleis der Thuillerien vertrekken. De ſtaatſie zal langs, in twee reyen geſchaarde troupen, trekken, over het Carrouſel, de Pont Royal, de kaai, de ſtraaten belle-chasſe, van de univerſiteit, het plein van het Paleis van het Wetgevend Lichaam, en zal, by de terugkomst denzelfden weg nemen. De ſtaatſie zal volgens het bekend gemaakte ceremonieel zeer luisterryk zyn.

Men heeft te *Bayonne* nieuwe omſtandigheden, wegens het hernemen van *Bilbao*, door den maarſchalk *Ney*, in het licht gegeven. Z. E. had ſlegts eene kolonne van 7000 man onder zyn bevél, en evenwel by zyne aannadering van een leger van 10,000 man geregelde troupen, en van 12000 gewapende boeren ſchandelyk de vlugt. De verbaasdheid van den vyand was zodanig, dat de marquis van *Portargo*, Spaanſche generaal, en den Engelſchen majoor *Broderick* hunnen maaltyd niet eindigden, ſchoon het leger nog twee mylen van de ſtad verwyderd was. Het is de generaal *Desſolles*, die niet zynen ſtaf gebruik gemaakt heeft van den lui terryken maaltyd voor den Spaanſchen generaal bereid. De Engelſche majoor heeft op zyne ſecretaire al zyne papieren agtergelaten, benevens het pourtrait van zyne minnaares. De vyand vlugt overal, daar hy ontmoet wordt.

De heerschloosheid maakt nieuwe voortgangen onder de Spanjaards. Het ſchynt dat er ſteeds eene zeer ſtellige verdeeldheid tusſchen de Junta van *Madrid* en *Sevilien* beſtaat. Tusſchen de leden van deze laatste telde men *Franciscus* van *Saavedra*; *Vincent Hore*; *Anthonius Zembrano*; *Andreas Minan* en *Johan Baptist Esteller*, die den titel van ſecretaris van ſtaat aanneemt.

Wegens den Zondag zyn de fondsen niet genoteerd.

H O L L A N D.

DINTELOORT, *den 16 October.* Het Heemraadſchap van *Mark* en *Dintel*, hoe duister en onaangenaam voor het zelve, onlangs nog, de vooruitzigten harer welmeenende pogingen en hartelyke verlangen waren, om de nieuwe aangelegde ſluis- en kanaal-werken, in den mond van de *Dintel*, ſpoedig in werking te zien, heeft thans het genoegen, te kunnen annonceeren: dat, na dat reeds, voor eenige dagen, de zo dringende uitlozing des binnenwaters was bewerkt, en dat de laatste buitengewoone vloed, op den 9 dezer, voor den nieuwen aanſluitdyk, gelukkiglyk is gekeerd geworden, ook heden de ſchutſluis in werking is geweest, door het ſchutten van buiten naar binnen, met 's Ryks zeil-jagt van den waterſtaat, aan welker boord zig bevonden het gemelde Heemraadſchap, met haare directie hebbenden, benevens den Heer Inſpecteur-Generaal *J. Blanken Jansz.*, door wiens yverige hulpe en beleid het Heemraadſchap, met erkentelyke dankbetuiging, ſpoediger dan het hadde kunnen hopen, het doel harer begeerte aanvankelyk bereikt magzien, te meer, daar ook by die zelfde gelegenheid, een, door particuliere Ingezetenen te *Prinsland*, ter zee visch-vangst, uitgeruste ſchuit, gaande vier voet diep, van de haven van *Prinsland* komende, door het nieuwe kanaal en gemelde ſchut-ſluis naar buiten heeft kunnen varen.

AMSTERDAM, *den 23 October.* By Koninglyk Decreet van den 18 dezer maand, zyn benoemd tot Leden van het Wetgevend Lichaam: Voor het Departement *Amſtelland*, de Ridders *Jan Six van Hillegom* en *Jan van de Poll*.

Voor het Departement *Maasland*, de Ridders *van Schuylenburg van Bommenede* en *Hendrik Mille Mollerus*.

Voor het Departement *Gelderland*, de Graaf *van Byland Halt*, Kommandeur.

Voor het Departement *Zeeland*, de Ridder *H. van Royen*.

Voor het Departement *Utrecht*, de Ridder *J. J. van Hengst*.

En voor het Departement *Braband*, de Kommandeur *J. B. Verheyen*.

Mede zyn nog by onderſcheiden Koninglyke beſluiten van dien dag, gedaan de navolgende benoemingen: Van den heer *Bender*, tot ontvanger der beſchreven middelen over het Arrondisſement *Hattem*, in plaats van den heer *E. van Barneveld*, op deszelfs verzoek ontſlagen. Van den heer *T. Asma*, thans Onder-Inſpecteur in het reſſort *Alkmaar*, tot Inſpecteur der middelen te Lande, in het Departement *Maasland*, in plaats van den heer *S. van der Velden*, honorabel ontſlagen. Van den heer *R. Bosma*, laatst Secretaris van den gedisſolveerden Raad van Financien, in het Departement *Vriesland*, tot Inſpecteur der middelen te Lande, in hetzelfde Departement, in plaats van den heer *L. Pierſon*, honorabel ontſlagen, en van den heer *Jan Garnits*, tot volmagt van het Hornhuiſter *Zyl-eed*, in het Departement *Groningen*.

Verder is, insgelyks by een Koninglyk beſluit van den 18 dezer maand, de ontvanger der onbeſchreven middelen, te *Doesburg*, *H. R. Hegelaan*, uit hoofde zyner weinige activiteit, uit den dienst van het Ryk ontſlagen.

By Koninglyk Decreet, van den 23 September ll., is de heer *A. J. van Lennep*, benoemd tot Ecuyer van Zyne Majeſteit, en heeft, op den 29 dezer maand, den vereischten eed in voorſchreven qualiteit afgelegd.

(*Het vervolg op den kant van deze Bladz.*)

AMSTERDAM, *den 25 October.* Voor eenige dagen wilde de ſloep van een onbekend ſchip eenige pasſagiers naby *Ter-Heyde* aan wal zetten. Reeds waren twee vrouwen en een man aan wal, toen, op het aannaderen van eenige huzaaren en tolbediendens, de zeelieden de wreedheid hadden, om twee vrouwen, die zig nog in de ſloep bevonden, in zee te werpen. Deze ongelukkigen zouden buiten twyfel de ſlagtoffers dezer ontmenschte daad geworden zyn, zonder de edele onverzaagdheid van eenen der kustbewoners, met naame *Pieter Verbaan*, die, met gevaar van zyn eigen leven, dat dier beide Dames gered heeft. De onmenschlykheid en wreedheid dezer daad is des te ongehoorder, daar deze Dames het regt hadden, om meer byzondere zorg en oplettendheid te vorderen, wyl beide zig in een gevorderden ſtaat van zwangerſchap bevinden.

Z. M., geregtigheid doende wedervaren aan de gevoelen van menschlykheid, die de bewoners der kusten bezielen, en die zy by alle gelegenheden aan den dag leggen, en een bewys van Hoogstdeszelfs tevredenheid willende geven aan den gezegden *Pieter Verbaan*, die aan deze beide Franſche Dames, waar van de eene Mevrouw *Dillon* is, het leven heeft gered, aan denzelven eene dier Medailles, die by zodaanige gelegenheden gegeven worden, met eene gratificatie, toegezonden.

De Land-Drost van *Maasland* heeft aan de wakkere inwoners van *Ter-Heyde*, en in het byzonder aan *Pieter Verbaan*, de tevredenheid Zyner Majeſteit te kennen gegeven.

AMSTERDAM, *den 27 October.* By onderſcheiden Koninglyke beſluiten van den 20 October, zyn gedaan de navolgende benoemingen, als:

Van den Heer *Wynanden van der Well*, tot Schout van den Geregte van *Houten* en *Gooy*, in plaats van deszelfs Vader den Heer *Wernard van der Well*, overleden. Van den Heer *Charles Christoffel Brender-à Brandis*, tot Lid van den Raad der ſtad *Brielle*, in plaats van den Heer *A. Kruynen*, overleden. Van den Heer *Theodore van Zeller*, Lid van de Vroedſchap der ſtad *Rotterdam*, tot Commisſaris der Wisſelbank van gemelde ſtad, in plaats van den Heer *A. P. van der Kun*, overleden. Van den Jonkheer *W. H. Ph. van Uttenhove*, tot Secretaris by de Commisſie van Landbouw in het Departement *Utrecht*, in plaats van den Heer *W. H. Beaufort*, welke, op zyn verlangen, deszelfs honorabel ontſlag heeft bekomen. Van den Heer Mr. *Pierre Antoine du Puy*, tot derde Secretaris der ſtad *Leyden*. Van den Heer *J. A. van Bergen*, Secretaris van *Wasſenaar* en *Zuidhoek*, tot Schout van *Wasſenaar* en *Zuidhoek*, in plaats van den Heer *A. van der Does*, welke honorabel uit gemelden post is ontſlagen.

Daar men eerlang de komst van Zyne Majeſteit in deze hoofdſtad verwagt, en men het Paleis, tot Hoogstdeszelfs receptie, zo ſpoedig doenlyk, in gereedheid brengt, heeft de Tentoonſtelling van Schilderyen op hetzelve, eergister een einde genomen. Men heeft dit over het algemeen te meer betreurd, daar er, zo lang die Tentoonſtelling ter openlyke bezigtiging open ſtond, telkens nieuwe ſtukken op dezelve werden gebragt, en alzo, behalven het wederaanſchouwen der veele goede ſtukken, dat de kenners derwaard lokte, ook de nieuwsgierigheid dagelyks een ieder naar dit, voor ons land geheel nieuw, ſchouwſpel dreef.

Den 26 dezer is in Tesſel niets gepasſeerd.

Van Kopenhage wordt van 15 dezer gemeld, dat het konvooy van ruim 50 ſchepen, het welk den 15 dito uit de Noordzee gekomen was, eenige dagen te voren nog by Malmöe lag, offchoon reeds meermalen de wind tot het voortzetten van de reis gunstig geweest was; den 9 dito waren 3 linieſchepen en 1 fregat voorby Lasland noordwaards gezeild; volgens tyding van Corſöer van den 9 dito, lagen een linieſchip, een brik en 2 kanonneerboten bezuiden Kundshored in de Belt, ook waren dien dag 3 linieſchepen en 2 brikken uit het zuiden gekomen, die zig eenige uren by de ſchepen in de Belt opgehouden hadden en toen noordwaards gezeild waren.

De Cours van de Wisſel is heden op Madrid, — Bilbao, — Cadix, — Sevilien, —, alle vier — valos; Lisbon, —, Porto —; Livorno $97\frac{1}{4}$; Genua $90\frac{3}{4}$; Parys, op zigt $56\frac{1}{8}$; Parys, op 2 uso $55\frac{15}{16}$; Bordeaux, op $\frac{1}{2}$ uso 56; Londen, op 2 uso —; Londen, op zigt —; Hamburg, kort $33\frac{15}{16}$; Hamburg, 2 uso $33\frac{11}{16}$ à $33\frac{3}{4}$; Weenen, 6 w. 15. De Agio van de Bank $3\frac{1}{16}$ à $3\frac{1}{8}$ pCt.

(*Het Vervolg op de tweede Bladz.*)

's HAGE, *den* 28 *October*. Met de brieven uit PARYS van den 25 dezer verneemt men, dat Z. E. de Graaf van *Romanzow*, minister van buitenlandsche zaaken, van het hof van *Rusland*, die Z. M. den Keizer *Alexander* te *Erfurt* verzeld heeft, te *Parys* verwagt werd, en men dagt dat Z. E. zig in die hoofdstad zou ophouden, om er de uitkomst van den stap, die de beide regeringen by *Engeland* gedaan hebben, aftewagten. Gemelde Minister was reeds den 21 van *Frankfort* vertrokken, om zig naar de hoofdstad te begeven.

In een brief uit *La Rochelle* van den 20 dezer word gemeld, dat slegts een gedeelte der eerste divisie van het leger van *Portugal* aldaar aangekomen was. Het andere gedeelte met den Generaal *Delaborde*, kommandant dezer divisie, was in de Baai van *Quiberon* ontscheept. De overtogt is zeer zwaar geweest. Al de verhaalen, uit den mond der officieren van het leger verzameld, stemmen over een, dat het gevegt van *Vimiera* zeer roemrugtig voor de Fransche wapenen is geweest. De Generaal *Delaborde*, die niet meer dan 1700 man onder zyne bevelen had, werd door 20,000 man aangevallen; hy behield zyne stelling, niettegenstaande dat hy zwaar gekwetst was. Het gevegt begon 's morgens te 9 uur, en eindigde eerst te 6 uur 's avonds. De eerste divisie ligt in de omstreeken van *Vannes* gekantonneerd. De Renten stonden op 80 fr. 75 C. De Actien van de Bank 1247 fr. 50 C.

Nooit zag men zulk een' verbazend grooten toevloed van aanzienlyke vreemdelingen zig naar *Zwitzerland* begeven, dan gedurende den afgelopen zomer; deze toevloed begaf zig voornaamlyk derwaard, om het herdersfeest, in het kanton *Bern*, dat dit jaar op den 17 Augustus gevierd stond te worden, bytewoonen, en maakte het zelve dus buitengewoon luisterryk. Men heeft opgeteld, (ziet onze vorige van 17 September j. l. artikel *St. Gall*) dat zig aldaar vereenigd vonden 200 persoonen van buiten 's lands, 300 van *Zwitzerland*, en 4 à 5000 uit de omstreeken. Onder de beschryvingen van de plegtigheden en gewoonten, die onderscheiden volken van hunne stigting af ter nagedagtenis behouden hebben, is ons geen belangryker voorgekomen, en de aandagt onzer lezer waardiger, dan de volgende:

Over het Feest van Interlaken, *in het Kanton Bern*, genaamd

HET HERDERSFEEST.

Zedert de begeerte tot het verkrygen van stellige kennis, door eigen waarnemingen, zig in *Europa* verspreid heeft, en, om zo te spreken, de voltooying der opvoeding geworden is, heeft geen land, meer dan *Zwitzerland*, het voorregt gehad, elk jaar, in deszelfs boezem, zulk eene aanzienlyke menigte van vreemdelingen te trekken. De onuitputbaare en onderscheiden rykdommen, waarmede het der nature behaagd heeft den bodem van het aloud *Helvetie* te versieren, deszelfs oude gebergten, eenwige sneeuwen ysbergen, schoone meiren, aangenaame valeyen, bieden in eene beperkte uitgestrektheid alles aan, wat de weetgierigheid kan prikkelen, de geesvervoering verwekken. In den boezem der *Alpen*, in het midden van derzelver staatlyke overblyfzels is het, dat de aardrykskenner het geheim der omkering van de waereld komt bespieden; de bergstof- en kruidkunde doorsnuffelen, zonder deze onuitdroogbaare myn uitteputten. Op het gezigt der ontzagbaare tooneelen, van de verheven natuur, ontvonkt de schilder en grypt zyne penseelen. *Zwitzerland*, is voor allen een verblyf van voorliefde, de wetenschap komt er haare ontdekkingen voordzetten, de ledigheid komt er haaren ledigen tyd bekoren.

Maar ryke tafereelen, treffyke toevallen, zyn de eenige beweegreden van belang niet, welken dit land den opmerkenden reiziger aanbied, hy, die er de inwoners van zorgvuldiglyk wil navorschen, kan zig van eene overvloedige verzameling van nuttige overdenkingen en belangryke waarnemingen verzekerd houden. Men schept behagen, in hen de afstammelingen, die krygshelden te vinden zo dapper als gematigd, die, het onterend juk afschuddende, op eens door de schitterendste overwinningen, uit de duisterheid te voorschyn traden, en deze wyze en regtvaardige regering vestigden, die hun vaderland veele eeuwen van geluk waardig was. Men schept weder behagen in hun opregten edelmoedig karakter, in hunne zeden, en gewoonte, tot zelfs in hunne vermaaken en hunne speelen.

Deze krygs- en landspelen, waarin de doorlugtige stigters van het Helvetisch bondgenootschap zig, ongetwyfeld, eertyds oefenden, in verscheiden gedeelten van *Zwitzerland* worden alle jaaren nog gevierd. Onder de beroemdsten moet men die van *Interlaken*, in het kanton *Bern*, rekenen, bekend onder den naam van *Herdersfeest*. Dit feest, even belangryk, door zyn byzonder karakter, door de plaats van het tooneel en door den talryken zamenvloed van vreemdelingen, die het zelve tot zig trekt, word omtrent alle drie jaaren herhaald. Dat van dit jaar heeft den 17 Augustus plaats gehad. Zeders lang, zegt men, was het zo luisterryk niet geweest, verscheiden doorlugtige reizigers vermeerderden deszelfs glans. Zommigen onderscheiden zig door hunnen rang, anderen door hunne verdienste, eenigen deze beide voorbeelden tevens bezittende. Deze spelen beschryvende, wensch ik er de gedagtenis van te vernieuwen voor de geenen, die ze bygewoond hebben, en er een juist denkbeeld van te geven aan de geenen, die er het verhaal van verwagten.

Zedert lang wekt het dal van *Interlaken*, alwaar het feest der herders gevierd word, het belang en de nieuwsgierigheid. Tusschen twee der schoonste meiren van *Zwitzerland* gelegen, bied het den reiziger, die deszelfs gelukkige gelegenheid en sterke groeying komt bewonderen, een aangenaam dreiwit aan: het levert tevens den eenigen gemaklyken weg om de ysbergen van *Gruenswald* en de staatlyke watervallen van *Lauterbrunnen* te bezigtigen. Een aangenaame en gemaklyke weg leid, in weinige uuren, van *Bern* naar de kleine stad *Thun*: vervolgens gaat men scheep op het meir, waaraan dezelve den naam geeft. Deze overvaart, by een helder weder, bied eene bekoorlyke wandeling aan. Ter linke hand vaart men langs steile bergen, bedekt met vrolyke weiden, en bladeryke bosschen, terwyl men hier en daar schoone watervallen ziet nederstorten; ter regte zyde word de oever eene wyle effen en gaat zig, door een vrugtbaar dal, met eenen muur eener hoogverheven trotse rots vereenigen, welker afwisselende bewegingen op eene zonderlinge wyze verschillen met het vreedzaam kleine dal, het welk zy tot eenen omvang dienen. Verder verheft de staatlyke *Niesen* zynen naaldswyzen klomp en byna geregelde gedaante; de keten, die het meir insluit, vergroot zig, neemt een woester karakter aan, en, boven dezen ontzagwekkenden scheidmuur, verheffen de bergen van *Gruenswald* hunne zilververwige toppen tot aan de wolken. Na verloop van eenige uuren komt men onder de pragtige nooten bosschen van *Interlaken*, die te regt voor de schoonste boomen van *Zwitzerland* mogen gehouden worden. By de nadering van het feest, wanneer het weeder helder is, levert het dal een streelend en nieuw aanzien. Op dezen, te voren schier eenzaamen, weg, verdringt, als ware het, een drang van vreemdelingen van allerlei landaarten elkander, de rytuigen draven heen en weer, en het gansche gewest bekomt van deze voorbygaande bevolking eene ongewoone beweging.

(*Het vervolg hier na.*)

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** Ingevolge autorisatie van Zyne Excellentie de Minister van Oorlog, en onder Hoogstdeszelfs nadere approbatie, zal de Raad van administratie der 3de klasse van de Koninglyke Kweekelingen, geëtablisseerd in den *Haag*, aan den minsten Inschryver. Aanbesteden, de geheele Wasch, voor deze Kweekschool, voor den tyd van een jaar, beginnende in de maand, dat Kweekelingen aldaar gezonden worden, bestaande in het wasschen der *Bedlakens*, *Hemden*, *Borstrokken*. *Zak- Hals- en Handdoeken*, *Sokken*, *Slaapmutsen*, *Linne Kielen*, *Pantalons* en *Onderbroeken*, en wat in het bestek nader omschreven is.

Die daar toe gading hebben, kunnen de pryzen, van elk der hier bovengemelde artikelen, met gesloten Biljetten aan den Raad van Administratie, franco, opgeven, voor den eersten November aanstaande, dezelve met een motto of spreuk ten opschrift hebbende, er by voegen.

Zullende omtrent alle de ingezondene pryzen de stiptste geheimhouding in acht genomen worden.

De Conditien zullen van den vier- en - twintigsten dezer maand, op het Bureau der 3de klasse van de Koninglyke Kweekelingen, op het Binnenhof, in den *Haag*, ter lezing liggen, alwaar men nadere informatie kan bekomen.

Den *Haag*, *Op last van den Raad van Administratie*.
den 17 October 1808. ABR. JOCHIM, *Kwartierm. Thes.*

Amsterdam, *den* 27 *October* 1808.

Bat. Refcr. losbr. na den Vrede	4	pCt.	54¾ à 55.
Vryw. Negotiatie 1797.	5	pCt.	64¼ à 64½.
Nation. Schuldbr. ——	3	pCt.	40¼ à 40½.
dito dito	2½	pCt.	55½ à 56.
dito Losrenten.	3½	pCt.	46¼ à 46½.
dito dito 1800.	3	pCt.	40 à 40½.
20 Jaarige Renten.	3	pCt.	40¾ à 41.
Vrywill. Negot. 1807.	6	pCt.	102¾ à 103.
—— —— 1808.	7	pCt.	92½ à 92¾.
Rec. Kon. Dom. O. Friesl.	5	pCt.	90 à 90½.
Obl. Rusland.	5	pCt.	87½ à 88.
—— Weenerb. by *Goll* & *Co.*	5	pCt.	43½ à 45¼.
—— dito by *idem*	4	pCt.	41 à 43½.
Oostenr. Weener-Bank Certificaten by *idem*	5	pCt.	37½ à 37¾.
Deenfche Tollen	4	pCt.	88 à 92.
—— Afiat. Comp.	5	pCt.	91 à 93.
Oblig. Zweeden.	5	pCt.	85 à 85½.
—— Spanje by *Hope* & *Co.*	5½	pCt.	75½ à 76.
Negot. Spanje by *idem* 1807, met 5 pCt. premie.	5½	pCt.	71½ à 71¾.
America.	5	pCt.	99½ à 100.
Tiers Confol.	5	pCt.	73 à 73½.
Certific. dito by *Ketwich* c. f.		——	78½ à 78¾.
Aandeelen, op Bank-Actien by *Buis* en *Kerkhoven*, c. f.			*f* 610 à *f* 612.

MARKTPRYZEN te SCHIEDAM den 27 October.
MOUTWYN, de 30 Virrels, zonder Fust, 7¼ £
GENEVER, de 30 Virrels, zonder Fust, 8½ £
GENEVER, Amsterdamsche Proef 9½ £

HAAGSCHE SCHOUWBURG.

Op Dingsdag den 1 November 1808, (onder Directie van *W. Bingley*) KAREL DE TWAALFDE KONING VAN ZWEDEN, groot beroemd Historisch Krygspel, (waarvan de daad-voorgevallen is op den 12 February 1713), versierd met al deszelfs Decoratien, Gevechten, Costumes en verder Groot Spectakel, waar onder het veroveren en instorten van het Huis des Konings enz., waarin de Rol van Koning Karel door *Bingley* zal vervuld worden, gevolgd van: EROSINE of DE LAATST AANGEKOMENE, Vrolyk Blyspel met Zang, waarin door Méjufvrouw *Adams*, zes onderscheidene Rollen zullen worden uitgevoerd.

Gemelde Stukken zyn te bekomen by *H. S. de Groot*, over 't Stadhuis.

*** De Boekverkopers C. VAN DEN DRIES en ZOON, zullen op Maandag den 31 October 1808 en volgende dagen, op de Zaal, boven de Beurs, te Rotterdam, Verkopen: Een extra fraaye Verzameling *Fransche*, *Engelschen* en *Nederduitsche* BOEKEN, in diverse vakken van Geleerdheid, Studie en Smaak, waarin veel voornaame Werken gevonden worden, zindelyk geconditioneerd en meest alle zeer net gebonden, benevens eenige LIEFHEBBERYEN; nagelaten door wyle Vrouwe JOHANNA MARIA VAN RYKEVORSEL, in leven Wed. van den Heer WILLIAM STERLING; als mede een Appendix van Perspective, Bouwkundige en andere BOEKEN, in diverse Talen, PLEISTERBEELDEN, TEEKENINGEN en PRENTEN, dito in Lysten, agter Glazen, SCHILDERYEN en LIEFHEBBERYEN; nagelaten door wylen den Konstschilder NICOLAAS MUYS en den Heer A. S.; waar van de Catalogus heden word uitgegeven, voor 2 St. aan den Armen. Alles is Zaturdag voor de Verkooping voor een yder te zien.

*** DE KLINGSLAG, *Tooneelspel*, *in vyf Bedryven*, door A. VAN OOSTEN *Junior*, zynde een oorspronkelyk Tooneelspel, is heden van de Pers gekomen, word à 12 St., best Pap. 18 St. uitgegeven, by C. GROENEWOUD, op de N. Z. Voorburgwal te Amsterdam en alom. By denzelve is ook te bekomen: DE LANDMAN RECHTER, *Tooneelspel*, *naar het Fransch*, door R. C. VAN GOENS, à 12 St.

*** De Boekhandelaars *Paddenburg en Zoon* te Utrecht hebben Gedrukt, en is alom by ieder Boekverkooper te bekomen: I. VAN LENNEP & SCHEIDIUS *Etymologium ling graecae*. EDITIO ALTERA, *cum praefatio* C. F. NAGEL. II. LENNEP & SCHEIDIUS *de analogia ling. graecae*, EDITIO ALTERA. III. SCHOONHEDEN uit de NATUURLYKE HISTORIE van den Heer DE BUFFON, gr. 8vo. à 2—10—dit uitmuntend *Boek* is zeer geschikt voor *Leesgezelschappen* en het *Aankomend Geslagt*, en zal als een *compendium* der *Natuurlyke Historie* by een ieder welkoom zyn. IV. STURM en TIEDE *verkeering met God*, in de *Morgen* en *Avonduuren*, TWEEDE DRUK 1 en 2 Deel, de prys is 5—. Het 3 en 4 Deel zal en spoedigsten volgen.

*** Heden word by H. S. DE GROOT, in den Haag en alom by zyne Correspondenten uitgegeven: SCHOUWTOONEEL VOOR NATUUR, KUNST EN VERMAAK, door den *Vrienden Kring*, *onder de Zinspreuk*: *ARBEID IN RUST*, 1ste Deel kl. 12., met een fraaije gegraveerde Tytel in een net Cartonne Bandje zeer portatif. Dit eerste Deeltje, het welk van tyd tot tyd, immers 's jaarlyks door andere zal gevolgd worden, bevat drie Vertalingen, als: *de witte Pelgrim*, of *de Weezen van het Gehucht Olival*, Tooneelspel; *Het Burgtspook*, Tooneelspel; en *Er is zo weinig toe nodig*, of *de gewaande Verminkte*, Blyspel, alle naar 't Fransch. Deze *Vriendenkring* zal zich in 't vervolg niet alleen bepaalen tot Fransche Stukken, maar ook eenige uit andere Taalen, en somtyds een origineel zullen hier in voorkomen; het ongewoone, doch bevallige Formaat kan den Schouwburg-Bezoeker, niet als ten hoogsten aangenaam zyn. NB. *Bovengenoemde Stukken zyn ook afzonderlyk te verkrygen*.

Daar het Werk van XENEPHON, de Krygstogt van CYRUS, één Deel in groot 8vo., uit het *Grieks*, met Aantekeningen vermeerderd door Prof. J. TEN BRINK, byna is afgedrukt, verzoekt den Boekverkoper *J. ten Brink Gz.* te Amsterdam een ieder welke in deze onderneming gelieft deel te nemen, en zulks nog niet gemeld heeft, zyne naam voor *primo November* eerstkomende op te geven, kunnende men verzekerd zyn, dat na de Uitgaave van dit uitmuntend Werk, geene voor de *Intekenprys* zullen te bekomen zyn; de *Intekening* geschied by bovengemelde en verder *alom*, by wien ook met *succes* word uitgegeven: *Sallustius*, over de zamenzwering van *Catiline*, door Prof. J. TEN BRINK. — *Bibliotheek van Oude Letterkunde* 4 Stukken. — J. SCHELTEMA Biographische KAART en Woordenboek, 2 Deelen, en over de Brieven van *P. C. Hooft*. — A. SIMONS Gedichten. — SOFIA van NORMAN, door *Amelia Berg*. — VEIT WEBER, Verhalen uit de Midden Eeuw, door Mr. *R. Feith*, 2 Deelen. — SALTZMAN, de Bode uit Thunningen, 5 Deelen. — En *Pamela*, *Clarissa* en *Grandison* verkort, met Platen.

*** Door Verhuizing met Primo November aanstaande te HUUR, een zeer modern HUIS en TUIN, staande in de 3de Wagenstraat in den Haag, Lett. N, No. 169, doende in Huur *f* 335—:—, dog tot Primo Mey voor eene somma van *f* 100—, te bevragen by den Bewoonder.

*** Men verlangt tegens November aanstaande, in een zeer deftig, doch stil Huishouden, eene bekwaame ongetrouwde HUIS KNEGT, van goede Getuigenissen voorzien. Adres by *P. van Slogteren*, in de Haagsche Courant- en Stads-Drukkery op de Groote Markt.

*** B. WILD en J. ALTHEER, te *Utrecht*, zullen op Maandag den 31 October 1808 en volgende dagen verkopen: Eene zeer fraaye Verzameling van *Latynsche*, *Fransche*, *Engelsche*, *Hoog-* en *Nederduitsche* BOEKEN, in de meeste Wetenschappen; waar in eene menigte groote en kostbaare Werken, als in Folio: *Montfaucon les Antiquités Expliquées*, Compleet; *Bayle* & *Chaufepie*, 12 Vol.; *Morery*, 8 Vol.; *les Corps-Diplomatique*; *Blauw*, Atlas fraay afgezet en Stedeboeken, Compleet; *Valentyn*, O. en N. Oostindie; *de Bruins Reizen*; *Trew*, Planten afgezet; *Knorr*, Cabinet afgezet. In Quarto: *Oratio Dominica*, in 150 Talen; verscheide *Auctores Classici* op groot Papier; *Choix des Plantes de l'Europe*, enluminée; *Vosmaer*, enluminée; *Stoll* Compleet afgezet &c. &c. Eenige fraaye JAGTGEWEEREN en andere RARITEITEN, nagelaten door den Wel Edel Gestrengen Heer en Mr. J. W. VAN MUSSCHENBROEK, *Oud Burgemeester* &c. &c. te Utrecht. Als mede een APPENDIX van *Ontleed- Genees-* en *Heelkundige* BOEKEN, en CHIRURGICAALE INSTRUMENTEN, waar van de Catalogus alom is verzonden, en by hun voor eene Stuiver aan den Armen te bekomen.

IMMERZEEL & COMP. zullen in de reeks der INSTRUCTIVE KAARTSPELEN voor de Jeugd, waar van dat over de FABELKUNDE thans het ligt ziet, en waar van die der *Grieksche* en *Romeinsche Geschiedenissen* nog dit Jaar zullen verschynen, met al den spoed die eene keurige uitvoering slegts toelaat, insgelyks uitgeven eene Nederduitsche Vertaling van het: *Neuvième jeu de Cartes instructives*, *contenant un Abregé de l'HISTOIRE DES ANIMAUX*, *avec des figures*, *par* V. F. JOLY. Een Exemplaar van 't origineel is aan den Burgemeester van den *Haag*, te dien einde, vertoond.

In 's HAGE, by PIETER FREDERIK GOSSE, Stads-Drukker, op de Princegragt.